

49054213 : สาขาวิชาสถาปัตยกรรม

คำสำคัญ : สถาปัตยกรรม ปรับตัว น้ำท่วม

สิริชัย เหลืองวิสุทธิศิริ : สถาปัตยกรรมผันแปรภายใต้สภาวะน้ำท่วม. อาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.อภิรดี เกษมศุข.152 หน้า.

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตของกรุงเทพมหานคร ทั้งทางกายภาพและสังคม
ของเมือง ปัญหาน้ำท่วมก็ยังคงเป็นปัจจัยทางสภาพแวดล้อมหนึ่งที่กรุงเทพมหานครเผชิญมาแต่อดีต
แต่รูปแบบวิธีการในการจัดการกลับเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมโดยวิธีการป้องกัน

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาถึงวิธีการปรับตัวทางสถาปัตยกรรม
เพื่อสามารถอยู่ร่วมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปจากเหตุการณ์น้ำท่วม ซึ่งส่งผลต่อรูปแบบของ
การใช้พื้นที่ว่างที่เปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมทั้งในระดับอาคารและระดับพื้นที่

ขอบเขตของการศึกษาจะอยู่ในพื้นที่ทางฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับ
ผลกระทบจากน้ำท่วมสูงเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยระบุ
พื้นที่ทำการทดลองออกแบบทางสถาปัตยกรรม กับบริเวณชุมชนรูกำลังริมคลองที่มีรูปแบบการใช้
พื้นที่ว่างที่ไม่เหมาะสม และส่งผลกระทบต่อการทำงานของระบบการจัดการกับน้ำท่วมของสำนัก
การระบายน้ำ โดยทำการเลือกพื้นที่ชุมชนลาดพร้าว 45 ที่อยู่บริเวณริมคลองลาดพร้าว เป็นชุมชน
กรณีศึกษาที่ใช้ในการทดลองออกแบบ โดยแบ่งการทดลองออกแบบ 3 ระดับ คือ ระดับชุมชน
ระดับอาคาร และระดับรายละเอียดของโครงสร้าง ซึ่งอยู่ในขอบเขตเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับน้ำท่วม
และชุมชน

ผลของการศึกษาและออกแบบ ส่งผลต่อการปรับตัวกับน้ำท่วมกับพื้นที่ 2 ระดับ คือ
ระดับอาคารที่ทำการออกแบบและระดับพื้นที่ว่างของชุมชน โดยระดับสถาปัตยกรรมอาคาร
สามารถปรับเปลี่ยนตัวเองให้ผู้ใช้อาคารสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ทั้งในช่วงเวลาปกติและใน
ช่วงเวลาเกิดน้ำท่วม ส่วนในระดับชุมชนจะเป็นการปรับตัวของการใช้พื้นที่ให้สามารถรับน้ำได้
เพิ่มขึ้น ส่งผลในการเอื้อประโยชน์ต่อพื้นที่รอบข้างที่เกิดน้ำท่วมให้มีความเสี่ยงของพื้นที่ลดลง ซึ่ง
การเปลี่ยนแปลงทั้งใน 2 ส่วนจะส่งผลถึงการจัดระบบพื้นที่ของชุมชนรวมถึงที่ว่างที่รองรับกิจกรรม
ของชุมชนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงจากการจัดระบบให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น

ภาควิชาสถาปัตยกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....

49054213 : MAJOR : ARCHITECTURE

KEY WORD : HYBRID ARCHITECTURE FLOOD

SIRICHA LEANGVISUTSIRI : HYBRID ARCHITECTURE : FLOOD CONDITION.

THESIS ADVISOR : ASST.PROF. APIRADEE KASEMSOOK. 152 pp.

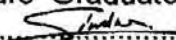
As Bangkok city grows, how the city, socially and physically changes has becoming an important issue, which we all have been affected and trying to find appropriate ways to live with such changes. This research study is the study of the ways in which architecture adjusts and prevents itself from flooding in order to create appropriate ways of how to live with the flooding changes. The study mainly focuses on two main areas: buildings and open spaces.

The chosen area of this study is in the eastern part of Bangkok which has been affected by high level of flooding and also a very important economic all area of Thailand. Lad Prao 45 community is chosen as an example to be studied and experimented on designing how the buildings and open areas can be changed or adjusted. The criteria of choosing this area is based on two reasons. First, the area locates along side a major canal and also invaded the canal's area. Second, it prevents Bangkok Department of Drainage and Sewerage to carry out a working construction to solve the area's flooding problem.

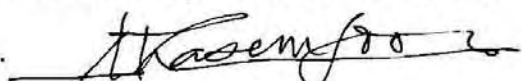
The experimental design in this research is experimented on 3 different parts which are community area, building area and building details.

The result of this experimental design explains how the buildings in Ladprao 45 community can be adjusted and how people can live with it regarding the flooding changes. Also, in terms of the community open spaces, the areas are designed to be water storage which intends to organize where water goes and is stored and decrease the flooding level of its surrounding areas. Also, new activities are created according to the new community area and building organization in order to find ways to improve the whole community system and hopefully Bangkok flooding problem.

Department of Architecture Graduate School, Silpakom University Academic Year 2007

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดีของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรดี เกษมสุข อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยมาโดยตลอด บุคคลที่ต้องขอขอบคุณเป็นอย่างมาก คือ ศาสตราจารย์ เกียรติคุณอรศิริ ปาณินท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ต้นข้าว ปาณินท์ อาจารย์ ชีราวุธ ทัพย์พิमानชัย อาจารย์ประจำภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรที่ได้กรุณาสละเวลาในการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่กองสารสนเทศ กรมการระบายน้ำทุกท่านสำหรับข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญที่ถูกหยิบยกมาใช้เพื่อใช้ในการออกแบบ ชาวชุมชนลาดพร้าว 45 สำหรับความร่วมมือในการให้ข้อมูลภาคสนามที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ กลุ่ม APOSTROPHY 'S ทุกท่านสำหรับคำแนะนำ เพื่อน Studio 46 สำหรับความรัก กำลังใจ และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีมาโดยตลอด อีกทั้งเพื่อน ๆ รุ่น 7 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ทุกท่านที่ร่วมก้าวเดินอยู่เคียงข้างอยู่ด้วยกันเสมอมา

ท้ายที่สุดผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องสำหรับโอกาสด้านการศึกษาทั้งความรู้และชีวิต พร้อมกับความรักที่มีให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา ตลอดจนบุคคลที่ให้ความช่วยเหลือซึ่งไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้ด้วย